

Sygn. akt II C 1294/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Dubinowicz – Motyk

Protokolant: Aniela Zajac

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2014 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w W.

przeciwko M. B. (1), W. B., M. B. (2) i J. B.

o zapłatę kwoty 391 912,30zł

I utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym tut. Sądu z dnia 16 września 2013 roku sygn. II Nc 252/13 w części dotyczącej zasądzenia solidarnie od pozwanych M. B. (1), W. B., M. B. (2) i J. B. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w W. kwoty 390 255,92zł (trzysta dziewięćdziesiąt tysięcy dwieście pięćdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2014 roku do dnia zapłaty, ustawowych odsetek od kwoty 391 912,30zł (trzysta dziewięćdziesiąt jeden tysięcy dziewięćset dwanaście złotych trzydzieści groszy) za okres od dnia 15 stycznia 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku i ustawowych odsetek od kwoty 391 308,40zł (trzysta dziewięćdziesiąt jeden tysięcy trzysta osiem złotych czterdzieści groszy) za okres od dnia 1 września 2013 roku do dnia 11 marca 2014 roku;

II w pozostałym zakresie uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym tut. Sądu z dnia 16 września 2013 roku sygn. II Nc 252/13 i umarza postępowanie.

Sygn. akt II C 1294/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 sierpnia 2013 roku (...) sp. z o.o. w W. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, by pozwani M. B. (1), W. B., M. B. (2) i J. B. zapłacili solidarnie powódce kwotę 391 912,30zł z weksla wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania. Powódka wskazała, że jest remitentem weksla własnego wystawionego przez M. B. (1) i W. B. i poręczonego przez M. B. (2) i J. B., zgodnie z treścią którego pozwani byli zobowiązani do zapłaty powodowej spółce kwoty 553 031,90zł w dniu 14 stycznia 2013 roku, z której to powódka domaga się zapłaty kwoty 391 912,30zł (pozew k.3-5).

W dniu 16 września 2013 roku tut. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym sygn. II Nc 252/13, w którym nakazał pozwany M. B. (1), W. B., M. B. (2) i J. B., aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 391 912,30zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 15 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 12 116zł tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo wnieśli w tym terminie do tutejszego Sądu zarzuty (k. 20).

W ustawowym terminie pozwani złożyli zarzuty od nakazu zapłaty, domagając się uchylenia nakazu zapłaty w całości i oddalenia powództwa oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwani wskazywali, że przedstawiony przez powódkę weksel był wekslem in blanco, jednakże został on wypełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym, zarzucali nieistnienie zobowiązania ze stosunku podstawowego – umowy leasingu z uwagi na brak zdolności prawnej korzystającego i brak umocowania osób reprezentujących finansującego, niedokonanie wypowiedzenia w.w umowy leasingu i brak podstaw do jej wypowiedzenia, nieudowodnienie by ewentualne zobowiązanie pozwanych wynosiło kwotę żadaną w pozwie, a dodatkowo sprzeczność roszczenia z zasadami współżycia społecznego (k. 35-46).

(...) sp. z o.o. w W. podtrzymywała swoje stanowisko wyrażone w pozwie, wyjaśniając iż weksel dołączony do pozwu istotnie był wekslem in blanco zabezpieczającym wiarygodności powódki wobec pozwanych M. B. (1) i W. B., prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej o nazwie Zakład (...) M. B. (1) W. B., umowy leasingu nr (...) oraz iż został on wypełniony zgodnie z porozumieniem wekslowym, przedkładając dokumenty prywatne obrazujące sposób obliczenia sumy wekslowej. (k.544-549). Pismem procesowym z dnia 22 września 2014 roku powodowa spółka cofnęła pozew w zakresie kwoty 1 656,38zł, domagając się zasądzenia od pozwanych solidarnie na swoją rzecz kwoty 390 255,92zł wraz z ustawowymi odsetkami od 12 marca 2014 roku oraz ustawowych odsetek od kwoty 391 912,30zł za okres od dnia 15 stycznia 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku i ustawowych odsetek od kwoty 391 308,40zł za okres od dnia 1 września 2013 roku do dnia 11 marca 2014 roku. Powódka wskazywała, iż w dniu 31 sierpnia 2013 roku i 11 marca 2014 roku dokonała korekty faktur z tytułu polis ubezpieczeniowych, w wyniku czego stała się zobowiązana do zwrotu na rzecz pozwanych kwot 603,90zł i 1 052,48zł, które to należności skompensowała z należnościami pozwanych z tytułu umową leasingu. (k.609) Pozwani nie sprzeciwili się cofnięciu pozwu w w/w zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 kwietnia 2008 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jako finansujący i pozwani W. B. i M. B. (1), oznaczeni jako właściciele Zakładu (...) spółka cywilna, będącego korzystającym zawarli umowę leasingu nr (...), której przedmiotem była używana maszyna offsetowa (...) o wartości początkowej 543 600zł netto. Strony ustaliły walutę umowy na jena japońskiego, przewidziały iż korzystający w okresie od kwietnia 2008 roku do końca marca 2013 roku będą płacić na rzecz powódki raty leasingowe, zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy. Istnienie zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty leasingowej i brak reakcji na wezwanie do zapłaty z wyznaczeniem dodatkowego terminu do spełnienia świadczenia uprawniały (...) sp. z o.o. do wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym. Po wypowiedzeniu umowy korzystający zobowiązany miał być do zwrotu przedmiotu leasingu i poniesienia kosztów jego zwrotu oraz do zapłaty na rzecz (...) sp. z o.o., w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu wezwania do zapłaty: 1) wszystkich wymagalnych, a niezapłaconych należności wraz z odsetkami, 2) wszystkich przewidzianych w umowie, a niezapłaconych rat leasingowych, przeliczonych według kursu sprzedaży jena japońskiego przez NBP z dnia wypowiedzenia umowy leasingu, pomniejszonych o dyskonto (w wysokości stopy oprocentowania z dnia wypowiedzenia z tytułu ich zapłaty przed terminem wynikającym z harmonogramu spłaty należności) i o cenę sprzedaży przedmiotu leasingu bez podatku Vat (w razie sprzedania przedmiotu leasingu przez (...) sp. z o.o.), 3) szacunkowej wartości przedmiotu leasingu, - kosztów odzyskania przedmiotu leasingu (w szczególności kosztów obsługi prawnej, kosztów opłat sądowych oraz kosztów windykacji), 4) wszelkich kwot wymaganych od korzystającego na podstawie umowy bądź przepisów prawa, powiększonych o podatek Vat.

Jako zabezpieczenie roszczeń wynikających z umowy leasingu strony przewidziały weksel in blanco z wystawienia korzystającego na zlecenie finansującego poręczony przez M. B. (2) i J. B.. Porozumienie wekslowe było załącznikiem do umowy leasingu, w którym m.in przewidziano, iż (...) sp. z o.o. w W. będzie uprawniona do uzupełnienia treści weksla w razie nie wywiązywania się przez korzystającego z zobowiązań przewidzianych w umowie leasingu, poprzez wpisanie na wekslu miejsca wystawienia, daty wystawienia, remitenta, miejsca i terminu płatności oraz sumy wekslowej w wysokości pokrywającej całość roszczenia pieniężnego finansującego do korzystającego z tytułu nie wywiązywania się korzystającego z zobowiązań wynikających z umowy.

Umowę leasingu w imieniu (...) sp. z o.o. podpisały p. M. C. i A. S., dysponujące pełnomocnictwem do dokonania tej czynności.

Od 2004 roku W. B. i M. B. (1) prowadzili działalność gospodarczą pod firmą (...)

Dowód: umowa leasingu wraz z porozumieniem wekslowym, k. 48-49 i 556-557, aneks do umowy leasingu k.61, ogólne warunki umowy leasingu k.50-60 i 558-562, pełnomocnictwo z 12.11.2007r. k.563, informacje z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k.6 i 7

Pozwani M. B. (1) i W. B. przekazali powodce podpisany przez siebie jako wystawców oraz przez J. B. i M. B. (2) jako poręczyciela weksel in blanco.

Strony przystąpiły do realizacji umowy leasingu nr (...) – pozwani w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej przez kilka lat wykorzystywali maszynę offsetową będącą przedmiotem leasingu, płacąc raty leasingowe na rzecz powodowej spółki. niesporne

Od kwietnia 2012 roku pozwani M. B. (1) i W. B. zaprzestali płatności rat leasingowych. Pismem z dnia 22 czerwca 2012 roku (...) sp. z o.o. wezwała pozwanych M. B. (1) i W. B., oznaczanych jako Zakład (...) s.c. M. B. (1) W. B., do zapłaty zaległości z tytułu umowy leasingu w łącznej kwocie 38 838,15zł, w terminie 7 dni od otrzymania pisma, pod rygorem wypowiedzenia umowy leasingu. Podobnej treści wezwanie wysłano do pozwanych pismem z dnia 24 lipca 2012 roku. niesporne, nadto wezwanie do zapłaty k.71-72, wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania k.571-574

Pismem z dnia 23 lipca 2012 roku, wysłanym do pozwanych dnia 25 lipca 2012 roku, (...) sp. z o.o. wypowiedziała M. B. (1) i W. B. ze skutkiem natychmiastowym umowę leasingu nr (...) i wezwała do natychmiastowego wydania przedmiotu umowy. Dowód: zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy k. 575, potwierdzenie nadania k.577

W dniu 16 listopada 2012 roku powodowa spółka dokonała rozliczenia umowy leasingu nr (...), określając swoją wierzytelność wobec M. B. (1) i W. B. na kwotę 553 031,90zł. W jej skład wchodziły: należności zafakturowane a niezapłacone na dzień wystawienia noty w kwocie 55 364,33zł, odsetki od wymagalnych należności w kwocie 6 152,50zł, wartość szacunkowa przedmiotu leasingu w kwocie 114 452,18zł, suma przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat pomniejszonych o dyskonto w kwocie 355 727,09zł, koszty windykacji w kwocie 21 335,80zł. W lipcu 2013 roku w/w kwota została pomniejszona o 161 119,60zł, stanowiącą należność uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu leasingu, po przeliczeniu uzyskanej ceny 38 824 euro według kursu 4,15zł za 1 euro. Dowód: nota rozliczeniowa k. 564, skorygowana nota rozliczeniowa k.565, wyliczenia należności k.566-568, faktura k.569

Pismami z dnia 4 stycznia 2013 roku M. B. (1) i W. B. jako wystawcy weksla oraz J. B. i M. B. (2) jako poręczyciele weksla zostali poinformowani przez (...) sp. z o.o. o uzupełnieniu weksla in blanco, wystawionego na zabezpieczenie roszczeń z umowy leasingu nr (...), poprzez wpisanie jako sumy wekslowej 553 031,90zł. Powód jednocześnie wezwał pozwanych do wykupu weksla do dnia 14 stycznia 2013 roku, informując iż taki został wpisany termin płatności weksla. Dowód: weksel k. 11, akt, zawiadomienie o uzupełnieniu weksla k.75-76, zawiadomienie o uzupełnieniu weksla z potwierdzeniem odbioru k.578-585

W określonym terminie pozwani nie dokonali wykupu weksla. niesporne

W styczniu 2013 roku na zlecenie powodowej spółki rzeczoznawca wycenił maszynę offsetową, będącą wcześniej przedmiotem umowy leasingu, określając jej wartość na 186 600zł netto. W dniu 13 marca 2013 roku (...) sp. z o.o. sprzedała firmie (...) maszynę offsetową, będącą wcześniej przedmiotem umowy leasingu, za kwotę 38 824 euro netto. W dniu 21 marca 2013 roku W. B. w imieniu (...) sp. z o.o. przekazała przedstawicielowi nabywcy maszynę offsetową, będącą wcześniej przedmiotem leasingu. Dowody: wycena k.614 - 620, faktura k.569, protokół wydania k.70

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów. Zdaniem Sądu powyżej przytoczone dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się

uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanych o przesłuchanie pozwanych i świadka oraz dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, zamieszczone w zarzutach od nakazu zapłaty, uznając przeprowadzenie wnioskowanych dowodów za zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Skoro powódka powoływała się na odpowiedzialność pozwanych M. B. (1) i W. B. jako wystawców weksla i odpowiedzialność pozwanych M. B. (2) i J. B. jako poręczycieli weksla, podstawą prawną żądania pozwu był przepis art. 47 ustawy prawo wekslowe, przewidujący, iż wystawca i poręczyciel weksla ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec posiadacza weksla, a także art. 32 w/w ustawy, przewidujący iż poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

W rozpoznawanej sprawie jest niesporne, iż pozwani M. B. (1) i W. B. podpisali jako wystawcy weksel in blanco, a M. B. (2) i J. B. poręczyli za w/w jako wystawców weksla własnego in blanco. Poręczenie to spełnia wszystkie wymogi ważności poręczenia wekslowego, określone w art. 31 powołanej ustawy, a sam weksel in blanco został uzupełniony w sposób spełniający wymogi ważności weksla własnego (art. 101 ustawy).

Bezsporne było także, iż weksel przedstawiony przez powódkę był wekslem in blanco o charakterze gwarancyjnym – miał zabezpieczać wierzytelności (...) sp. z o.o. z tytułu umowy leasingu nr (...), co wynika zresztą wprost z treści deklaracji wekslowej stanowiącej załącznik do umowy leasingu (k.557).

Ustalony, gwarancyjny charakter weksla ma istotne znaczenie z uwagi na zakres przysługujących pozwany zarzutów. W doktrynie i orzecznictwie jest utrwalony pogląd, iż treść art. 10 ustawy prawo wekslowe rozstrzyga o zakresie zarzutów przysługujących także poręczycielowi weksla in blanco, a ponadto iż granice odpowiedzialności poręczyciela wyznacza zakres zobowiązania osoby, za którą poręczył. Przykładowo wskazać można wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2011 roku, wydany w sprawie IV CSK 371/10, w którym stwierdzono, iż przewidziana w art. 32 zd. 1 ustawy prawo wekslowe formuła takiej samej odpowiedzialności poręczyciela, jak tego, za którego poręczył oznacza, że do czasu puszczenia weksla w obieg, poręczyciel może powoływać się na zarzuty przysługujące wystawcy weksla in blanco. W wyroku z dnia 12 grudnia 2008 roku sygn. II CSK 360/08 Sąd Najwyższy stwierdził zaś, iż poręczyciel weksla in blanco może zgłaszać skuteczne zarzuty wskazujące na wypełnienie weksla niezgodnie z porozumieniem.

Stosownie do art. 10 ustawy prawo wekslowe, jeżeli weksel, niepełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Ponieważ w rozpoznawanej sprawie powódka jest remitentem, pozwani nie byli ograniczeni w możliwości skutecznego podnoszenia zarzutu uzupełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Zarzut taki pozwani formułowali, wskazując iż w dacie wypełnienia weksla wierzytelność powódki wobec pozwanego z tytułu umowy leasingu nie istniała lub że istniała w mniejszej wysokości niż kwota wpisana na wekslu. Tej treści zarzuty pozwanych skutkowały przeniesieniem sporu na płaszczyznę tzw. stosunku podstawowego, czyli umowy leasingu.

Wymaga zauważenia, że podniesienie przez dłużnika wekslowego zarzutów ze stosunku podstawowego nie powoduje utraty przez posiadacza weksla formalnej i materialnej legitymacji wekslowej. W dalszym ciągu zatem to na dłużniku wekslowym spoczywa ciężar udowodnienia, że weksel wypełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem wekslowym i nie ma podstaw, aby ciężar dowodzenia okoliczności ze stosunku podstawowego, uzasadniających uzupełnienie weksla, przerzucać na wierzyciela wekslowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2000 r., V CKN 136/00, OSNC 2001/6/89, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu dnia 13 lipca 2005 r., I ACa 23/05, Lex Polonica nr 1287669). Dochodzenie przez powoda praw z weksla wystawionego przez dłużnika osobistego stwarza domniemanie istnienia wierzytelności wekslowej w wysokości sumy wekslowej i przerzuca ciężar dowodu przeciwnego na dłużnika (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2009 r., V CSK 129/09, Lex nr 688047). Powód nie ma obowiązku wskazania już w pozwie tytułu dochodzonych kwot, a dopiero po wniesieniu zarzutów jest obowiązany do

określenia, z czego wynika dochodzona pozwem kwota (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 października 2011 r., VI ACa 546/11, LEX nr 1136133).

W niniejszej sprawie pozwani podnosili różnorakie argumenty, mające wykazywać iż wierzytelność powódki z tytułu umowy leasingu nr (...) w kwocie określonej w pozwie nie powstała lub istniała w innej, niższej wysokości. Żaden z argumentów pozwanych nie okazał się jednak, zdaniem Sądu, trafny.

Najdalej idącym zarzutem było to, iż umowa leasingu nr (...) miałyby być umową nieistniejącą, względnie nieważną z uwagi na brak zdolności prawnej korzystającego. Jest poza sporem, iż literalnie w treści umowy leasingu korzystający określani zostali jako Zakład (...) spółka cywilna, a M. B. (1) i W. B. określani zostali jako właściciele w/w podmiotu (k.556). Tymczasem, stosownie do art. 860§1 kc spółka cywilna jest umową, przez którą wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, spółka cywilna nie ma osobowości prawnej ani zdolności prawnej, mimo iż w ustawie mowa o zobowiązaniach spółki (art. 864 kc) czy wspólnym majątku (art. 875 kc), a w rozumieniu art. 43¹ kc przedsiębiorcą nie jest spółka cywilna, lecz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej. Sąd stoi na stanowisku, iż oznaczenie korzystającego w umowie leasingu jest niefortunne, jednak powinno być ono interpretowane stosownie do art. 65§2 kc. Przy interpretowaniu zgodnego zamiaru stron należy mieć na względzie, iż zgodnie z wolą stron „korzystający” to przedsiębiorca w rozumieniu art. 2 ustawy prawo działalności gospodarczej (art. 2 ust. 1 ogólnych warunków umowy leasingu), a art. 2 ust. 3 tej ustawy stanowił, iż za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Oznacza to, że z pewnością strony nie zamierzały uczynić stroną umowy – korzystającym spółki cywilnej, lecz osoby prowadzące działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, a przywołały firmę, pod jaką osoby te ową działalność prowadzą. Podobnie, o tym kogo strony traktowały jako korzystającego świadczy to, kto wystawił weksel in blanco – stosownie do art. 8 umowy leasingu zabezpieczeniem miał być weksel in blanco z wystawienia korzystającego, a wystawcami weksla są pozwani M. B. (1) i W. B., nie zaś Zakład (...) spółka cywilna. Trafnie też strona pozwana akcentowała, iż to pozwani M. B. (1) i W. B. przez kilka lat wykonywali umowę leasingu, korzystając z przedmiotu leasingu w wykonywanej przez siebie działalności gospodarczej i płacąc raty leasingowe, nie zgłaszając żadnych zastrzeżeń co do istnienia umowy leasingu. Z tych przyczyn, Sąd nie podzielił w/w zastrzeżeń strony pozwanej i ustalił, że umowę leasingu z powodową spółką zawarli pozwani M. B. (1) i W. B..

Pozwani w zarzutach od nakazu zapłaty wywodzili także, iż strona powodowa nie była uprawniona do wypowiedzenia pozwanym umowy leasingu, gdyż brak płatności rat leasingowych spowodowany został przyczynami niezależnymi od pozwanych. Stosownie do pkt 12.1.1 ogólnych warunków umowy, jedną z przyczyn rozwiązania umowy leasingu jest dopuszczenie się przez korzystającego zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty leasingowej pomimo wyznaczenia mu dodatkowego terminu do zapłaty z zagrożeniem możliwości rozwiązania umowy w razie bezskutecznego upływu tego terminu. Jest poza sporem, iż w/w pozwani jako korzystający nie uiszcili w terminie rat leasingowych wymienianych w wezwaniu do zapłaty z czerwca 2012 roku i nie zareagowali na wezwanie do zapłaty ze strony powodowej spółki. Art. 476 kc statuuje domniemanie pozostawania przez dłużnika w zwłoce w razie nie spełnienia świadczenia w wyznaczonym terminie, a więc – konieczność udowodnienia przez dłużnika, iż opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W zarzutach od nakazu zapłaty pozwani wskazywali jako okoliczność niezależną od nich i uniemożliwiającą im terminowe spełnienia świadczenia z umowy leasingu wzrost wartości jena japońskiego powodujący wzrost wysokości rat leasingowych oraz zmniejszenie się dochodów pozwanych wynikłe z malejącej liczby zamówień. Sąd zauważa, iż określenie wysokości świadczenia w walucie obcej jest dopuszczalne w świetle art. 358 kc, a decydując się na tej treści postanowienia umowne kontrahenci godzą się na poniesienie przez siebie konsekwencji ryzyka zmiany kursów walutowych. Ryzyko takie jest oczywiste, gdyż powszechnie wiadomym jest iż kursy walut nie są stałe, a codziennie w rozmaitych środkach przekazu są publikowane aktualne na dany dzień kursy walut. Pozwani zawierając umowę leasingu, z ustaloną walutą umowy w jenach japońskich, powinni więc się z owym ryzykiem liczyć i tak gospodarować swoimi środkami pieniężnymi aby zapewnić sobie niezbędną rezerwę na zapłatę rat leasingowych, z uwzględnieniem możliwości wzrostu ich wysokości. Podobnie, niestabilność dochodów z prowadzonej działalności gospodarczej jest jej oczywistym elementem i pozwani powinni fakt ten uwzględnić przy podejmowaniu zobowiązania o uiszczaniu opłat leasingowych. Zaniechanie podjęcia

takich działań, bezpodstawne przyjęcie, że raty leasingowe będą w istocie niezmiennie i pozwani będą stale osiągać dochód jak momencie zawierania umowy leasingu oraz wywołany tym brak możliwości uiszczenia rat, są – zdaniem Sądu - okolicznościami zawinionymi przez pozwanych M. B. (1) i W. B.. W konsekwencji, skoro pozwani nie wykazali iż nie byli w zwłoce z zapłatą rat, dokonane przez stronę powodową wypowiedzenie umowy leasingu uznać należy za uzasadnione.

Wnioski pozwanych o oznaczenie innej, jak należy domniemywać – niższej, wysokości ich świadczenia na podstawie art. 357¹ kc czy art. 358¹§3 kc były niezasadne, gdyż możliwość oznaczenia przez sąd sposobu wykonania zobowiązania czy wysokości świadczenia w razie nadzwyczajnej zmiany stosunków istnieje tylko w odniesieniu do zobowiązań z „trwających” umów, tymczasem umowa leasingu została skutecznie rozwiązana przez stronę powodową w lipcu 2012 roku.

Pozwani zarzucali także, że wysokość dochodzonej należności została nieprawidłowo określona. Zarzut ten okazał się słuszny jedynie co do należności z tytułu podatku Vat za refakturowanie należności z tytułu ubezpieczenia przedmiotu leasingu – strona powodowa cofnęła bowiem pozew w zakresie dotyczącym owych należności. Odnosząc się w pozostałym zakresie do owego zarzutu Sąd zauważa, iż strona powodowa przedłożyła dokumenty wyjaśniające sposób rozliczenia umowy leasingu oraz w piśmie procesowym przedstawiła przyjęty przez siebie mechanizm wyliczeń (k.544-549, 564-659 i 611), a pozwani nie ustosunkowali się merytorycznie do tych zagadnień i nie sprecyzowali swoich zarzutów, skupiając się w końcowym etapie postępowania na akcentowaniu rzekomej sprzeczności dochodzenia przez powódkę spornej należności z zasadami współzycia społecznego. Strona powodowa, przedkładając w/w dokumenty, wykazała wysokość zobowiązania pozwanych wobec powoda z tytułu umowy leasingu, a więc i zasadność wpisania kwoty tego zobowiązania jako sumy wekslowej na wystawionym przez pozwanych M. B. (1) i W. B. i poręczonym przez pozwanych M. B. (2) i J. B. wekslu in blanco mającym zabezpieczać wierzytelności z tej umowy. Wskazywany przez stronę powodową sposób obliczenia wysokości owych należności znajdował podstawy w postanowieniach zamieszczonych w punkcie 4.6, 5.10.5, 12.3 i 12.4 ogólnych warunków ubezpieczenia, a przedstawione obliczenia były poprawne pod względem rachunkowym. W późniejszym czasie, po wypełnieniu weksla, w następstwie sprzedaży przedmiotu leasingu, kwota należności uległa zmniejszeniu do kwoty dochodzonej pozwem, przy czym i uzyskana cena i sposób jej przeliczenia na walutę polską został wykazany przez stronę powodową. Pozwani natomiast nie przedstawili żadnego dowodu, z którego wynikałoby, że suma, na jaką został wypełniony przedmiotowy weksel oraz jaką była żądana w pozwie jest niezgodna z treścią zawartego porozumienia wekslowego. Nieuzasadnione były, w ocenie Sądu, zarzuty pozwanych, iż strona powodowa dokonała zbycia przedmiotu leasingu po zbyt niskiej cenie i sugerowanie iż zobowiązanie pozwanych powinno być pomniejszone nie o uzyskaną przez powódkę cenę, lecz o wartość rynkową przedmiotu leasingu. Wzajemne rozliczenia stron po zakończeniu umowy leasingu są unormowane w umowie, a w art. 12.4 ogólnych warunków umowy jednoznacznie stwierdzono, iż suma należności leasingowych ma być pomniejszona o cenę sprzedaży przedmiotu leasingu (a nie – jego wartość rynkową w dacie zakończenia umowy). Unormowanie to odpowiada dyspozycji art. 709¹⁵ kc, jako że korzyścią uzyskaną przez finansującego jest zysk ze sprzedaży przedmiotu leasingu. Nie sposób zaś podzielić stanowiska pozwanych, by - zmuszony na skutek nierzetelności kontrahentów do dokonania sprzedaży danego przedmiotu -leasingodawca miałby być zobowiązany do dokonywania nadzwyczajnych starań by sprzedać rzecz będącą wcześniej przedmiotem leasingu po jak najbardziej korzystnej cenie. Powodowa spółka wykazała natomiast dochowanie ogólnych aktów staranności, tj. zlecenie wyceny przedmiotu leasingu. Uzyskana cena nie jest ceną zaniżoną, gdyż niewiele odbiega od wartości wskazanej przez rzeczoznawcę, a powszechnie wiadomo, że w warunkach tzw. sprzedaży wymuszonej, jaką była oceniana transakcja, uzyskiwane są ceny niższe niż przy „zwykłych” transakcjach.

Sąd nie podziela także stanowiska pozwanych, iż wystąpienie przez powodową spółkę z pozwem stanowi nadużycie prawa i nie powinno korzystać z ochrony, a pozew winien być oddalony na podstawie art. 5 kc. Sam fakt, iż obecnie pozwani M. B. (1) i W. B. oceniają zawartą przez siebie umowę leasingu za niekorzystną, nie oznacza by w chwili jej zawierania również miała ona taki charakter. Przeciwnie, należy przypuszczać że skoro pozwani zdecydowali się na zawarcie takiej umowy, a nie np. na zaciągnięcie kredytu bankowego na zakup maszyny offsetowej, oceniali jej postanowienia jako korzystne dla siebie, mimo niebezpieczeństw wiążących się z przyjęciem innej waluty jako

podstawy wzajemnych rozliczeń stron. Konieczność wywiązania się z zawartej umowy, mimo iż dotkliwa finansowo dla pozwanych, nie może być ujmowana jako działanie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, tym bardziej iż to pozwani naruszali owe zasady, nie realizując obowiązku płatności rat leasingowych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 496 kpc, uwzględniając częściowe cofnięcie pozwu, sąd orzekł jak w sentencji wyroku.